

Ekonomска aktivnost

Rast industrijske proizvodnje 6,4% u listopadu. BDP u 3.kv. raste 2,8% najviše u 7 zadnjih godina. Visoki fiskalni rizici i moguća pogoršanja vanjskih uvjeta prijete rastu BDP-a u 2016.

Indeks industrijske proizvodnje u listopadu 2015. u usporedbi sa listopadom 2014. u Hrvatskoj je na +6,4%, i raste već 9 mjeseci za redom, tromjesečni rast preko 4% ,

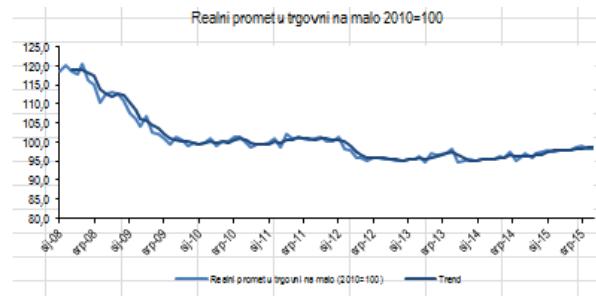
dok je na mjesecnoj razini +1,0%. Ostvareni je rast industrijske proizvodnje i nadalje segmentiran, diferenciran po granama, a počiva na vrlo niskoj osnovici ,uz daljnje

smanjenje zaposlenosti i pad proizvođačkih cijena. Na strani potražnje realni promet u trgovini na malo nastavio je rasti 15.

mjesec za redom, najduži niz od 2007. pa je u rujnu veći za 1,5% na godišnjoj razini, za prvi 10 mjeseci za oko 2,1%, dok se nominalno u listopadu na godišnjoj razini bilježi rast 0,5%. BDP je u 3.kvartalu porastao za 2, 4% najviše od 2. kv. 2008.

doprinosima industrije, turizma i trgovine. Brzina uspostave Vlade i artikuliranja jasnih cjelovitih političkih ciljeva pored zamaha reformi važna je jer je teško procijeniti koliko će još dugo pojedini povoljni vanjski uvjeti i okolnosti potrajati. Mogući rast BDP-a za 2016.-2018. u razini 1/4-1/2 iznosa kamata za otplate dugova, uz daljnji visoki proračunski deficit, potiče fiskalnu neizvjesnost i neodrživost kao i rizike mogućeg postupnog tonjenja ekonomije u izvanredno stanje.

Životni standard i raspoloženje potrošača

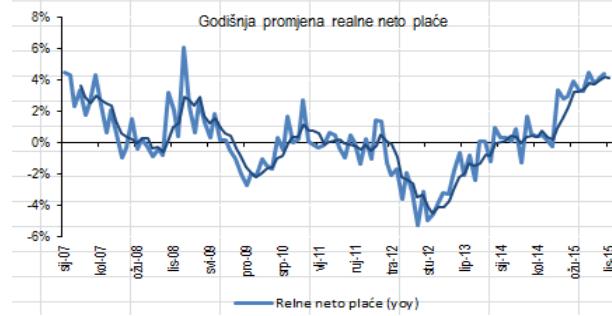
Realne neto plaće nastavljaju dinamično rasti 4,4% na godišnjoj razini. Indeksi pouzdanja i očekivanja potrošača u listopadu pogoršani na mjesecnoj ali poboljšani na godišnjoj razini.

Prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama u rujnu u 2015. u odnosu na isti mjesec prešle godine zadрžala je pozitiven ovogodišnji trend rasta i bila je viša za 4,4% realno, te za

3,6% nominalno i iznosila je 5.640 kn ili 196 kn više nego u istom mjesecu 2014. dok je na mjesecnoj razini neto plaća nominalno manja za 76 kune odnosno manja je za 1,3% nominalno te manja 1,7%

realno prema kolovozu 2015. Najviša prosječna neto plaća od 10641 isplaćena je u zračnom prijevozu, a najniža od 3103 u proizvodnji odjeće. U listopadu indeks očekivanja potrošača (IOP) i indeks pouzdanja potrošača (IPP) na godišnjoj razini nastavljaju bilježiti poboljšane vrijednosti, dok na

mjesecnoj razini drugi mjesec za redom bilježe pogoršanje. Pogoršanje primarno potiču pogoršana očekivanja finansijskom situacijom unutar kućanstva, ekonomskom situacijom u Hrvatskoj kao i očekivanja u pogledu mogućnosti štednje kućanstva, a pozitivni doprinos dolazi od očekivanja na tržištu rada te kretanja broja nezaposlenih.

Tržište rada

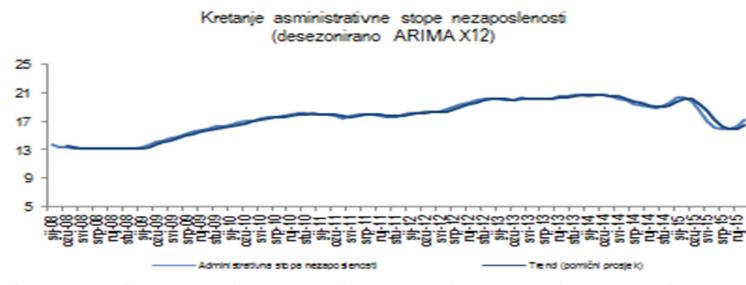
Povećanje stope registrirane nezaposlenosti na 17,2% u listopadu. Jačaju problemi neusklađenosti ponude i potražnje za strukovna zanimanja i profesionalce iz naprednih tehnologija

U Hrvatskoj je prema podacima DZS u rujnu 2015. bio 1.605.141 aktivni stanovnik (0,8 % manje nego u kolovozu) a ukupno 1.345.682 zaposlene osobe (manje je za 1,1 % u usporedbi sa kolovozom). U HZZ-a krajem listopada 2015. bilo evidentirano 275.813 nezaposlene

osobe, što je za 16.354 osobu više nego prethodnoga mjeseca, te 30.357 osoba manje nego u listopadu 2014. odnosno 6,3 % više nezaposlenih u usporedbi s prethodnim mjesecom, a 9,9 % manje u usporedbi s istim mjesecom 2014. godine. Iz

evidencije nezaposlenih izašle su 25.324 osobe, a to je 8,2 % manje nego u listopadu 2014., pri čemu je zaposleno 15.436 osoba, najviše 13.723 na temelju radnoga odnosa (4,4% manje nego u listopadu 2014.), a unutar toga 89,2% na određeno vrijeme. Pri blagom vrlo neujednačenom gospodarskom oporavku, uz

Vladinu restriktivnu politiku zapošljavanja non-EU građana, intenziviraju se na tržištu rada neskladi i problemi, strukturni i prostorni, ponude i potražnje, poglavito za pojedina strukovna zanimanja, primjerice u brodogradnji, te profesionalcima iz područja naprednih tehnologija. Stopa registrirane nezaposlenosti porasla je 2. mjesec sa 16,2% na 17,2% u 10. 2015.

Financijsko tržište i inflacija

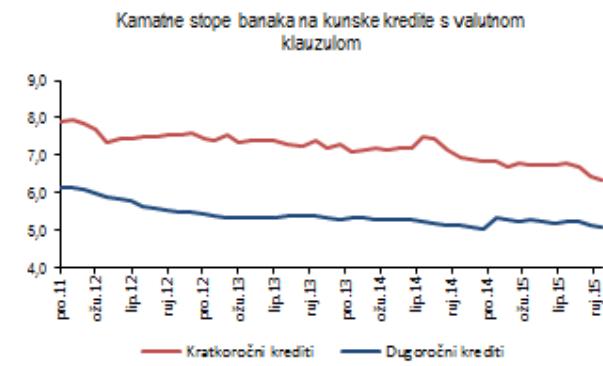
Indeks potrošačkih cijena na -0,9% u listopadu. Nastavlja se razduživanje sektora poduzeća u HR uz povećanje zaduzivanja vani. Za Vladu fiskalna konsolidacija prioritet i nužnost u 2016.

Prema podacima DZS indeks potrošačkih cijena u listopadu 2015. je -0,9%, u negativnom teritoriju četvrti mjesec za redom na godišnjoj razini, u rujnu na -0,6%, a u listopadu na mjesечноj razini povećanje CPI je +0,1%, u rujnu je

bio pad -0,2%, dok promatrano na godišnjem prosjeku cijene su niže za -0,4%. Budući da temeljna inflacija u listopadu i nadalje bilježi rast +0,7%, u rujnu +0,6%, na godišnjoj razini, deflatorne pritiske u listopadu potiču i nadalje cijene prirodnog plina (6,6% niže na

godišnjoj razini) te cijene derivata nafte (30% niže na godišnjoj razini) i još relativno slabi impuls domaće potražnje. Nastavlja se trend razduživanja poduzeća iz svibnja 2012. pada ukupnih kredita nefinansijskim društвima za 4,4% u rujnu, a obrtnih sredstava za 3,0% na godišnjoj razini, dok se HR poduzeća bolje nastavljaju zaduzivati u

EU. U uvjetima rastućih fiskalnih neravnoteža, prioritet za novu vladu je restriktivna fiskalna politika sa postizanjem proračunskog primarnog suficita u svakoj godini od minimalno 1%, sa težištem na promjenama veličine i strukture rashoda, da bi se stvorio prostor za kreiranje produktivnih radnih mesta u privatnom sektoru, te umjereni ekspanzivne monetarne politike.

CDS Spread 5-year b.p.

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank

Država	4.5.2015	5.6.2015	30.6.2015	10.7.2015	rujan 2015.	listopad 2015	2.12.2015
Hrvatska	278	267	271	271	281	294	292
Češka	48	48	50	51	47	50	51
Mađarska	137	143	160	163	168	167	158
Poljska	58	66	76	80	74	73	72
Rumunjska	111	116	130	133	126	129	131

Vanjska trgovina i svijet

Hrvatski robni izvoz posustaje u kolovozu. Gospodarska aktivnost poboljšana u EU u 3. kvartalu 2015. U očekivanju FED-ova povećanja primarne kamatne stope i ECB dodatnih stimulansa u prosincu 2016.

Početkom 2016. moquće snažnije jačanje dolara i slabljenje eura

Prema raspoloživim podacima o robnoj razmjeni, ukupan robni izvoz (izraženo u eurima) desezonirano je u kolovozu 2015. na godišnjoj razini po prvi put pao za -2,4%. Ukoliko se izvoz korigira za vrijednost izvoza brodova i nafte, može se pretpostaviti da je tako prilagođeni pokazatelj zabilježio stagnaciju u kolovozu na godišnjoj razini. U EU19 u 3.kv BDP je u

odnosu na 2. kv porastao za (sezonski prilagodenih) 0,3% (sedmi uzastopni rast na kvartalnoj razini), a u odnosu na isto lansko razdoblje za 1,6%, peti uzastopni kvartal jačanja na godišnjoj razini i ujedno najveći u zadnje 4 godine. Podaci o kalendarski prilagodenog industrijskoj proizvodnji pokazuju da je u rujnu 2015. u EU28 nastavljen dinamični rast za 1,8%, a u EU19

ubrzan rast na 1,7% na godišnjeg razini dok je na mjesecnoj razini ista pala u EU28 za 0,1% odnosno 0,3% u EU19. Među zemljama važnim trgovačkim partnerima Hrvatske, u Njemačkoj je u rujnu 2015. ostvareno značajno usporavanje industrijske proizvodnje 0,2%, dok je u Italiji godišnji rast ubrzan na 1,7% na

godишnjoj razini. Očekivani početak rasta kamata u SAD u prosincu, te paralelno mogući pad kamata od ECB, jača dolar, potiče vraćanje kapitala u SAD, a za tržišta u nastajanju donosi nepovoljne učinke. Investitorsko povjerenje u EU19 na čekanju u ozračju rasta političkih rizika. U EU 19 pokazatelj poslovne klime, blago je pogoršan na 0,36 poena u studenom 2015.

